

Si de re disceptari oportet, nulla mihi tecum,

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Atque haec ita iustitiae propria sunt, ut sint virtutum reliquarum communia. Duo Reges: constructio interrete. Eorum enim omnium multa praetermittentium, dum eligant aliquid, quod sequantur, quasi curta sententia; Erit enim instructus ad mortem contemnendam, ad exilium, ad ipsum etiam dolorem. His singulis copiose responderi solet, sed quae perspicua sunt longa esse non debent. [Ostendit pedes et pectus](#). Sed non alienum est, quo facilius vis verbi intellegatur, rationem huius verbi faciendi Zenonis exponere. Ita finis bonorum existit secundum naturam vivere sic affectum, ut optime is affici possit ad naturamque accommodatissime.

Si de re disceptari oportet, nulla mihi tecum, Cato, potest esse dissensio. Restat locus huic disputationi vel maxime necessarius de amicitia, quam, si voluptas summum sit bonum, affirmatis nullam omnino fore. Illa videamus, quae a te de amicitia dicta sunt. Summus dolor plures dies manere non potest? Et hanc quidem primam exigam a te operam, ut audias me quae a te dicta sunt refellentem. Nam, ut sint illa vendibilia, haec uberiora certe sunt. Est autem eius generis actio quoque quaedam, et quidem talis, ut ratio postulet agere aliquid et facere eorum. Ergo ita: non posse honeste vivi, nisi honeste vivatur?

Quippe: habes enim a rhetoribus; Nam qui sciet ubi quidque positum sit quaque eo veniat, is, etiamsi, quid obrutum erit, poterit eruere semperque esse in disputando suus. **Et ille ridens: Video, inquit, quid agas;** Quid est igitur, inquit, quod requiras? Qui autem voluptate vitam effici beatam putabit, qui sibi is conveniet, si negabit voluptatem crescere longinquitate? Qui si ea, quae dicit, ita sentiret, ut verba significant, quid inter eum et vel Pyrrhonem vel Aristonem interesset? Atque ita re simpliciter primo collocata reliqua subtilius persequentes corporis bona facilem quandam rationem habere censebant; Quid ei reliquisti, nisi te, quoquo modo loqueretur, intellegere, quid diceret? An eum discere ea mavis, quae cum plane perdidicerit nihil sciat? Nemo enim est, qui aliter dixerit quin omnium naturarum simile esset id, ad quod omnia referrentur, quod est ultimum rerum appetendarum.

Aliis esse maiora, illud dubium, ad id, quod summum bonum dicitis, ecquaenam possit fieri accessio. Quae qui non vident, nihil unquam magnum ac cognitione dignum amaverunt. *Sed fortuna fortis;* Quo invento omnis ab eo quasi capite de summo bono et malo disputatio ducitur. Aufidio, praetorio, erudito homine, oculis capto, saepe audiebam, cum se lucis magis quam utilitatis desiderio moveri diceret. Quis est enim aut quotus quisque, cui, mora cum adpropinquet, non refugiat timido sanguine atque exalbescat metu? Atque etiam ad iustitiam colendam, ad tuendas amicitias et reliquas caritates quid natura valeat haec una cognitio potest tradere. Sic enim maiores nostri labores non fugiendos tristissimo tamen verbo aerumnas etiam in deo nominaverunt. Inde igitur, inquit, ordiendum est.

In his igitur partibus duabus nihil erat, quod Zeno commutare gestiret. Qui autem diffidet perpetuitati bonorum suorum, timeat necesse est, ne aliquando amissis illis sit miser. Quibus rebus intellegitur nec timiditatem ignaviamque vituperari nec fortitudinem patientiamque laudari suo nomine, sed illas reici, quia dolorem pariant, has optari, quia voluptatem. Cur id non ita fit? Quid, si reviviscant Platonis illi et deinceps qui eorum auditores fuerunt, et tecum ita loquantur? Id et fieri posse et saepe esse factum et ad voluptates percipiendas maxime pertinere. Si ista mala sunt, in quae potest incidere sapiens, sapientem esse non esse ad beate vivendum satis. Erillus autem ad

scientiam omnia revocans unum quoddam bonum vidit, sed nec optimum nec quo vita gubernari possit. *Eiuro, inquit adridens, iniquum, hac quidem de re;*